

– и последним этапом здесь идет совершенствование методов и способов производства и безопасного применения продукции, а также оказания услуг на основе новых и уже существующих цифровых технологий, удовлетворяющих требованиям безопасности.

Список цитируемых источников:

1. Концепция цифровой трансформации "Цифровой Кыргызстан 2019-2023", одобренная решением Совета безопасности Кыргызской Республики от 14 декабря 2018 года № 2 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.gov.kg/storage/2020/12/files/program/12/kontseptsiya_tsifrovoy_transformatsii_tsifrovoy_kyrgyzstan_2019_2023.doc (дата обращения: 08.01.2023).
2. Концепция национальной безопасности Кыргызской Республики, утвержденная Указом Президента Кыргызской Республики от 20 декабря 2021 года № 570 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/430815> (дата обращения: 08.01.2023).
3. Абдрахимов, А.С. Влияние легализации (отмывания) доходов, приобретенных незаконным, преступным путем, на экономическую безопасность Кыргызской Республики / А.С. Абдрахимов // Студенческий форум. – 2022. – № 18-3 (197). – С. 5-10.
4. Агеева, О.А. Специфика обеспечения экономической безопасности в условиях цифровизации / О.А. Агеева, Н.К. Кучукова, Ю.Д. Матыцына // Вестник университета. – 2022. – № 4. – С. 100-106.
5. Бегичев, М.М. Теневая экономика в контексте угроз экономической безопасности государства / М.М. Бегичев, А.В. Власов, К.Ю. Автомонова // Путеводитель предпринимателя. – 2022. – Т. 15. – № 2. – С. 44-50.
6. Гаджиев, Н.Г. Теневая экономика как фактор дестабилизации экономической безопасности государства / Н.Г. Гаджиев, С.А. Коноваленко, М.Н. Трофимов // Теневая экономика. – 2021. – Т. 5. – № 3. – С. 167-182.
7. Краснова, В.В. Теоретические аспекты продовольственной безопасности в контексте обеспечения экономической безопасности государства / В.В. Краснова, А.А. Дрындак // Вестник Донецкого национального университета. Серия В. Экономика и право. – 2021. – № 3. – С. 194-202.
8. Шипшова, О.А. Обеспечение экономической безопасности государства в условиях глобализации и развития транснациональных корпораций / О.А. Шипшова, Г.С. Рахимова // Russian Journal of Management. – 2020. – Т. 8. – № 3. – С. 66-70.

УДК: 338+339.137.2+004+51-7(575.2)

Алиханов А.А., Кадыров Ш. И., Осмонов З.А.

Баткен мамлекеттик университети

Алиханов А. А., Кадыров Ш. И., Осмонов З.А.

Баткенский государственный университет

Alikhanov A. A., Kadyrov Sh. I., Osmonov Z. A.

Batken State University

**САНАРИПТЕШТИРҮҮ ШАРТЫНДА ЭКОНОМИКАНЫН ГЛОБАЛДЫК
АТААНДАШТЫККА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮГҮНҮН КРИТЕРИЙЛЕРИ БОЮНЧА**

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЭКОНОМИКАЛЫК КООПСУЗДУГУНА
БАА БЕРҮҮ**
**ОЦЕНКА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ПО КРИТЕРИЯМ ГЛОБАЛЬНОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ЭКОНОМИКИ
В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ**
**ASSESSMENT OF THE ECONOMIC SECURITY OF THE KYRGYZ REPUBLIC
ACCORDING TO THE CRITERIA OF GLOBAL COMPETITIVENESS
OF THE ECONOMY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION**

Аннотация: Санариптештирүү шартында мамлекеттин экономикалык коопсуздугун камсыз кылуу шарттары өзгөрүүдө. Учурдагы талаптар экономикалык коопсуздуктун жаңы талаптары менен толукталууда. Санариптештирүү шартында мамлекеттин экономикалык коопсуздугунун деңгээлин түшүнүү аны толук жана ишенимдүү баалоо үчүн маанилүү. Ошол эле учурда бул коопсуздукка жалпы экономикалык коопсуздуктан санариптештирүү контекстинде баа берүү керек. Бул экономикалык системанын Төртүнчү өнөр жай революциясынын шартына ылайыктуулугун аныктоо үчүн маанилүү, анткени талаптардын бүткүл комплексин эске алуу менен жалпыланган баалоо азыркы учурдагы экономиканын деңгээли кандай болоорун аныктоого мүмкүндүк бербейт. коопсуздукка жетишилди - мурунку жетишкендиктерден же ийкемдүүлүктүн жана санариптештирүүгө ыңгайлашуунун эсебинен. Макалада автор экономиканы, телекоммуникацияны санариптик модернизациялоо процесстерин максатка ылайыктуу тездетүүнүн, ошондой эле Кыргыз Республикасында жогорку технологиялык инновацияларды киргизүүнүн потенциалын ачып берет. Ошондой эле санариптик өнүгүүнүн позитивдүү аспектиери каралат, алар азыркы этапта өнүккөн – мамлекеттин социалдык-экономикалык өнүгүүсүнүн башка багыттарын ишке ашырууга караганда тезирээк ишке ашат. Мунун аркасында санариптештирүү башка тармактарды колдоого алып, Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык өнүгүүсүн жаңы деңгээлге чыгарат. Андан ары автор санариптештирүү шартында экономиканын экинчи компоненти болгон глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүк критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна баа берет.

Аннотация: В условиях цифровизации меняются условия обеспечения экономической безопасности государства. Существующие требования дополняются новыми требованиями к экономической безопасности. Понимание уровня экономической безопасности государства в условиях цифровизации важно для ее наиболее полной и достоверной оценки. При этом следует оценивать данную безопасность в условиях цифровизации от общей экономической безопасности. Это важно для того, чтобы определить степень соответствия хозяйственной системы контексту Четвертой промышленной революции, поскольку обобщенная оценка с учетом всего комплекса требований не позволяет определить, каким образом чего достигнут существующий уровень экономической безопасности – за счет прошлых достижения или за счет гибкости и адаптации к цифровизации. В статье автор раскрывает потенциал целесообразного ускорения процессов цифровой модернизации экономики, телекоммуникаций, а также внедрения высокотехнологичных инноваций в Кыргызской Республике. Также рассмотрены положительные стороны цифрового развития, которое на современном этапе должно стать опережающим – происходить быстрее, чем реализация других направлений социально-экономического развития государства. Благодаря этому цифровизация будет поддерживать

другие направления и выведет социально-экономическое развитие Кыргызской Республики на новый уровень. Далее автор проводит оценку экономической безопасности Кыргызской Республики по критериям глобальной конкурентоспособности которая является вторая составляющей экономики в условиях цифровизации.

Abstract: In the context of digitalization, the conditions for ensuring the economic security of the state are changing. The existing requirements are supplemented by new requirements for economic security. Understanding the level of economic security of the state in the context of digitalization is important for its most complete and reliable assessment. At the same time, this security should be assessed in the context of digitalization from the general economic security. This is important in order to determine the degree of compliance of the economic system with the context of the Fourth Industrial Revolution, since a generalized assessment, taking into account the entire set of requirements, does not allow us to determine how the current level of economic security has been achieved - due to past achievements or due to flexibility and adaptation to digitalization. In the article, the author reveals the potential for expedient acceleration of the processes of digital modernization of the economy, telecommunications, as well as the introduction of high-tech innovations in the Kyrgyz Republic. Also considered are the positive aspects of digital development, which at the present stage should become advanced - to occur faster than the implementation of other areas of the socio-economic development of the state. Thanks to this, digitalization will support other areas and bring the socio-economic development of the Kyrgyz Republic to a new level. Further, the author assesses the economic security of the Kyrgyz Republic according to the criteria of global competitiveness, which is the second component of the economy in the context of digitalization.

Негизги сөздөр: экономикалык коопсуздук, экономиканы санариптештирүү, инновациялар, санариптик технологиялар, атаандаштыкка жөндөмдүүлүк, мамлекеттик коопсуздук, баалоо.

Ключевые слова: экономическая безопасность, цифровизация экономики, инновации, цифровые технологии, конкурентоспособность, безопасность государства, оценка.

Key words: economic security, digitalization of the economy, innovations, digital technologies, competitiveness, state security, assessment.

Санариптештирүү шартында мамлекеттин экономикалык коопсуздугун камсыз кылуу шарттары өзгөрүүдө. Учурдагы талаптар экономикалык коопсуздуктун жаңы талаптары менен толукталууда. Санариптештирүү шартында мамлекеттин экономикалык коопсуздугунун деңгээлин түшүнүү аны толук жана ишенимдүү баалоо үчүн маанилүү. Ошол эле учурда бул коопсуздукка жалпы экономикалык коопсуздуктан санариптештирүү контекстинде баа берүү керек.

Бул экономикалык системанын Төртүнчү өнөр жай революциясынын шартына ылайыктуулугун аныктоо үчүн маанилүү, анткени талаптардын бүткүл комплексин эске алуу менен жалпыланган баалоо азыркы учурдагы экономиканын деңгээли кандай болоорун аныктоого мүмкүндүк бербейт. коопсуздукка жетишилди - мурунку жетишкендиктерден же ийкемдүүлүктүн жана санариптештирүүгө ыңгайлашуунун эсебинен.

Кыргыз Республикасын санариптештирүүнүн укуктук жана институционалдык негиздери Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 Жарлыгы менен бекитилген 2018-2040-жылдарга өлкөнү туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясы менен түзүлгөн. Ал стратегиялык көз карашты камтыйт «Таза Коом» деп

аталган Кыргыз Республикасынын санариптик трансформациялоонун улуттук программасын ишке ашыруу үчүн. Санариптештирүү шартында Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугун камсыз кылуунун заманбап контексти Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому менен бекитилген «Санарип Кыргызстан 2019-2023» («Санарип Кыргызстан 2019-2023») санариптик трансформация концепциясы менен да аныкталган. Кыргыз Республикасынын 2020-жылдын 5-октябрындагы № 347-р.

Жогорудагы укуктук документтер Кыргыз Республикасынын экономикалык системасын санариптештирүү мезгили расмий түрдө 2018-жылы башталганын көрсөтүп турат, бирок коомдо, экономикада жана мамлекетте бул процесске даярдыктар бир нече жыл мурун болгон. Азыркы учурда (2023-жыл), Кыргыз Республикасында максаттуу санариптештирүүнүн биринчи беш жылдыгынан кийин анын орто аралык жыйынтыктарын чыгарууга болот. Тактап айтканда, бүгүнкү күндө санариптештирүү негизинен Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугун аныктайт жана бул коопсуздукка мониторинг жүргүзүүдө жаңы санариптик контекст эске алынууга тийиш.

Буга чейин башка иштерде биз иштеп чыккан методологиялык ыкманы колдонуп, санариптештирүү шартында Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна мониторинг жүргүзгөнбүз. Мониторинг – санариптештирүү шартында пайда болгон жана салттуу критерийлерди толуктаган жаңы критерийлер боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна поликритериалдык баа берүү. Мониторинг 2022-жылга карата маалыматтар боюнча жүргүзүлгөн.

Биринчи компонент: мамлекеттин туруктуу өнүгүүсү. Санариптештирүү шартында мамлекетти туруктуу өнүктүрүү критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна баа берүү 1-таблицада келтирилген.

1-таблица. Санариптештирүү шартында мамлекеттин туруктуу өнүгүүсүнүн критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна баа берүү

Экономикалык коопсуздуктун салттуу критерийлери	Экономикалык коопсуздуктун көрсөткүчтөрү	Кыргыз Республикасындагы көрсөткүчтөрдүн баалуулуктары	Көрсөткүчтөрдүн чектик маанилери	Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу	
				ар бир критерий үчүн	системалуу түрдө
ТӨМ 9 боюнча жыйынтыктар	көрсөткүчү “Goal 9 Score” (ООН, 2022)	32,4 балл (2022)	98,8 балл (дүйнөлүк жогорку 2022: Түшпүк Корея)	0,33 (32,4/98,8)	от 0,56 ((0,33+1+0,35)/3) до 0,64 ((0,45+1+0,46)/3)
			71,7 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Орусия, 2022)	0,45 (32,4/71,7)	
ТӨМ 9	жылдык өсүү	110,09%:	100,02%	1,10	

натыйжаларын ын жылдык өсүшү	темпи “9- максат баллы” (БУУ): 2022*100%/ /2021-100	көбөйтүү 2022 г.: (32,4*100% //29,43- 100= =-0,40%)	(98,80*100% / /98,78) балл (ТӨМ9 2022 үчүн дүйнөлүк максимум: Түшпүк Корея)	(110,09/ /100,02) 1ге барабар
			105,85 (71,7*100%/ /67,74) (ЕАЭБ аймактык лидери: Орусия, 2022-ж)	1,04 (110,09/ /105,85) 1ге барабар
ТӨМ 9 натыйжасын БУУнун 17 ТӨМ ишке ашыруунун жыйынды натыйжасы менен салыштыруу	2022- жылдагы туруктуу өнүгүү индексине “9- максаттын баллы” көрсөткүчүнү н катышы (“туруктуу өнүгүү индекси”, БУУ)	43,96% (32,4* *100%/ /73,7) (2022)	126,83% (98,8*100%/ /77,9) балл (ТӨМ9 2022 үчүн дүйнөлүк максимум: Түшпүк Корея)	0,35 (43,96/ /126,83)
			96,76 (71,7*100%/ /74,1) (ЕАЭБ аймактык лидери: Орусия, 2022-ж)	0,46 (43,96/94,76)

Булак: автор тарабынан эсептелген жана түзүлгөн.

1-таблицада алынган жыйынтыктар ТӨМ9 ишке ашыруунун натыйжаларынын критерийи боюнча 2022-жылы Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу дүйнөгө салыштырмалуу 0,56, ал эми регионго (ЕАЭБ) салыштырмалуу: 0,64, башкача айтканда, ал жогору. 2021-жылга салыштырмалуу 2022-жылы ТӨМ 9-ну ишке ашыруунун жыйынтыгынын жылдык өсүү темпинин критерийи боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу жана дүйнө менен салыштырганда, регионго салыштырмалуу (Кыргыз Республикасы регионалдык лидер болуп саналат). ЕАЭБ): 1, башкача айтканда, бул абдан жогору .

ТӨМ 9 боюнча жыйынтыкты БУУнун 17 ТӨМ ишке ашыруунун жыйынды натыйжасы менен салыштыруу критерийи боюнча 2022-жылы Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу дүйнө менен салыштырганда 0,35ти, ал эми регионго (ЕАЭБ)

салыштырмалуу: 0,44ти түзөт. , башкача айтканда, ал жетишпүү. Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу 2022-жылы санариптештирүү шартында мамлекеттин туруктуу өнүгүүсүнүн критерийлеринин (экономикалык коопсуздуктун курамдык бөлүгү) каралып жаткан топтомуна ылайык 0,56дан (дүйнө менен салыштырганда) 0,64кө чейинки диапазондо турат. (аймакка, ЕАЭБге салыштырмалуу), анда жеген жетишпүү.

Алынган натыйжанын сапаттык интерпретациясы 2022-жылга карата Кыргыз Республикасы жалпысынан экономиканы инновациялык өнүктүрүү, телекоммуникацияларды жана инфраструктураны модернизациялоо чөйрөсүндө олуттуу жыйынтыкка жетишкендигине байланыштуу. 2022-жылы Кыргыз Республикасында SDG9 ишке ашыруу темпи башка өлкөлөргө салыштырмалуу абдан тез, бирок SDG9 БУУнун 17 ТӨМ бардык комплексине салыштырмалуу орточо темпте ишке ашырылууда. Натыйжада Кыргыз Республикасынын экономикасы санариптештирүүнүн таасирине жалпысынан туруктуу, бирок анын өнүгүү потенциалын толук ачып бере албайт.

Бул потенциалды толук ачып берүү үчүн экономиканы, телекоммуникацияны санариптик модернизациялоо процессин тездетүү, ошондой эле Кыргыз Республикасында жогорку технологиялык инновацияларды киргизүү максатка ылайыктуу. Санариптик өнүгүү өнүккөн болушу керек - мамлекеттин социалдык-экономикалык өнүгүүсүнүн башка багыттарын ишке ашырууга караганда тезирээк. Мунун аркасында санариптештирүү башка тармактарды колдоого алып, Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык өнүгүүсүн жаңы деңгээлге чыгарат.

Экинчи компонент: экономиканын глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүгү. Санариптештирүү шартында экономиканын глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүнүн критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна баа берүү 2-таблицада келтирилген.

Таблица 2. Санариптештирүү шартында экономиканын глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүнүн критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна баа берүү

Экономикалык коопсуздуктун салттуу критерийлери	Экономикалык коопсуздуктун көрсөткүчтөрү	Кыргыз Республикасындагы көрсөткүчтөрдүн баалуулуктары	Көрсөткүчтөрдүн чектик маанилери	Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу	
				ар бир критерий үчүн	жалпысынан
маалыматтык коомдун өнүгүү деңгээли	“билимди көп талап кылган жумушчулук” көрсөткүчү (ИМБДУ, 2022)	28,4 балл (2022)	100,0 балл (Дүйнөлүк жогорку 2022: Люксембург)	0,28 (28,4/100,0)	от 0,62 ((0,28+0,85 + +0,64+0,71)
			71,1 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Орусия, 2022-ж)	0,40 (28,4/71,1)	/ /4) до 0,71 ((0,40+0,90 + +0,74+0,81)
	көрсөткүчү	84,3 балл	99,6 балл	0,85	/

	“ICT access” (WIPO, 2022)	(2022)	(дүйнөлүк жогорку 2022: Сингапур)	(84,3/99,6)	)/4
			93,3 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Армения, 2022-ж)	0,90 (84,3/93,3)	
	көрсөткүчү “ICT use” (WIPO, 2022)	57,4 балл (2022)	89,1 балл (дүйнөлүк жогорку 2022: Исландия)	0,64 (57,4/89,1)	
			77,7 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Беларусь, 2022-ж)	0,74 (57,4/77,7)	
	көрсөткүчү “e-participation” (WIPO, 2022)	71,4 балл (2022)	100,0 балл (дүйнөлүк жогорку 2022: Эстония)	0,71 (71,4/100,0)	
			88,1 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Казакстан, 2022-ж)	0,81 (71,4/88,1)	

Булак: автор тарабынан эсептелген жана түзүлгөн

2-таблицанын уландысы.

Экономикалык коопсуздуктун салттуу критерийлери	Экономикалык коопсуздуктун көрсөткүчтөрү	Кыргыз Республикасындагы көрсөткүчтөрдүн баалуулуктары	Көрсөткүчтөрдүн чектик маанилери	Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу	
				ар бир критерий үчүн	жалпысынан
санариптик бизнести өнүктүрүү деңгээли	көрсөткүчү “university-industry R&D collaboration” (WIPO, 2022)	24,4 балл (2022)	79,6 балл (2022 дүйнөлүк жогорку: АКШ)	0,31 (24,4/79,6)	от 0,14 ((0,31+0,09 + +0,03)/3)
			46,6 балл (ЕАЭБ аймактык	0,52 (24,4/46,6)	до 0,24 ((0,52+0,15 +

			лидери: Орусия, 2022-ж)		+0,06)/3
	көрсөткүчү “GERD financed by business, %” (WIPO, 2022)	8,6 балл (2022)	100,0 балл (дүйнөлүк жогорку 2022: Таиланд)	0,09 (8,6/100)	
			58,7 балл (ЕАЭБ аймактык лидери: Казакстан, 2022-ж)	0,15 (8,6/58,7)	
	көрсөткүчү “ICT services exports, % total trade” (WIPO, 2022)	3,1 балл (2022)	100,0 балл (дүйнөлүк жогорку 2022: Кипр)	0,03 (3,1/100,0)	
			53,5 балл (ЕАЭБ аймактык лидерлери: Армения жана Беларусь, 2022-ж)	0,06 (3,1/53,5)	

Булак: автор тарабынан эсептелген жана түзүлгөн

2-таблицада алынган жыйынтыктар маалыматтык коомдун өнүгүү деңгээлинин критерийи боюнча 2022-жылы Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу дүйнө менен салыштырганда 0,62, ал эми регионго (ЕАЭБ) салыштырмалуу: 0,71, башкача айтканда, ал жогору. Санарип бизнесинин өнүгүү деңгээлинин критерийи боюнча 2022-жылы Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу дүйнө менен салыштырганда 0,14, ал эми регионго (ЕАЭБ) салыштырмалуу 0,24, башкача айтканда, төмөнкү чек менен чектешет.

Санариптештирүү шартында глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүк критерийлери боюнча Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугуна системалуу баа берүү – дүйнө менен салыштырганда: $(0,62+0,14)/2=0,38$, регионго (ЕАЭБ) салыштырмалуу: $(0,71) + 0,24)/2=0,47$. Бул 2022-жылы санариптештирүү шартында экономиканын глобалдык атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүнүн критерийлеринин (экономикалык коопсуздуктун курамдык бөлүгү) каралып жаткан жыйындысына ылайык Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугу дегенди билдирет. 0,38ден (дүйнө менен салыштырганда) 0,47ге чейин (регион, ЕАЭБ менен салыштырганда) диапазондо турат, башкача айтканда, ал жетишпүү.

Алынган жыйынтыктын сапаттык интерпретациясы 2022-жылы Кыргыз Республикасынын экономикасы орточо санариптик атаандаштыкка жөндөмдүүлүгү менен мүнөздөлгөндүгүнө байланыштуу. Коомду санариптештирүү бизнести санариптештирүүгө

караганда бир топ ылдам темпте жүрүп жатат. Кыргыз Республикасынын санариптик атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн бизнести өркүндөтүүнүн санариптик модернизациясынын темптерин бул процесске мамлекет тарабынан инфраструктуралык да, финансылык да колдоо көрсөтүү аркылуу тездетүү максатка ылайыктуу.

Ошентип, 2019-2022-жылдарга карата маалыматтардын негизинде мониторинг санариптештирүү шартында Кыргыз Республикасынын жетиштүү экономикалык коопсуздугун аныктады. Бул мамлекет санариптештирүү коркунучтары менен ийгиликтүү күрөшүп жатканын билдирет, бирок санариптештирүү шартында анын экономикалык коопсуздугунун өсүү потенциалы толук ачыла элек. Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугунун күчтүү жагы аныкталды: 2021-жылга салыштырмалуу 2022-жылы ТӨМ 9-ну ишке ашыруунун жыйынтыгынын жылдык өсүү темпинин критерийи боюнча (1). Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугунун алсыз жагы да белгиленген: 2022-жылы жогорку технологиялык өндүрүшгүн көлөмү боюнча (0,01ден 0,04кө чейин).

Колдонулган адабияттар:

1. Бодрунов С.Д., Демиденко Д.С., Плотников В.А. Реиндустриализация и становление "цифровой экономики": гармонизация тенденций через процесс инновационного развития // Управленческое консультирование. – 2018. – № 2 (110). – С. 43-54.
2. Годовой отчет Национального Банка Кыргызской Республики 2018-2021гг. \текст\ [Электронный ресурс] Режим доступа <https://www.nbkr.kg/>
3. Головенчук Г. Г. Цифровая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-метод. комплекс /Г.Г.Головенчик.–Минск: БГУ, 2020.–1электрон. опт. диск (CD-ROM).ISBN978-985-566-847-4.
4. Грибанов Ю. И. Цифровая трансформация социально- экономических систем на основе развития института сервисной интеграции\текст\ диссертация на соискание ученой степени доктора экономических наук – Санкт-Петербург – 2019. С. 355
5. Минаков В.Ф., Шуваев А.В., Лобанов О.С. Эффект цифровой конвергенции в экономике // Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета. - 2018. - № 2 (110). - С. 12-18.
6. Хубиева С. А. Цифровизация банковских услуг в Кыргызской Республике\текст\ [Электронный ресурс] Режим доступа <http://sit.net.kg/wp-content/uploads/2021/>

УДК:338.084(575.2)(04)

Ашырбаева С.Ы.

Ж.Баласагын атындагы КУУ

Аширбаева С. Ы.

КНУ им.Ж.Баласагына

Ashyrbaeva S.U.

KNU J.Balasagyn

**ИШКАНАЛАРДЫ САНАРИПТИК ТРАНСФОРМАЦИЯЛООНУН ЗАРЫЛ ШАРТЫ
КАТАРЫ ПРОЦЕССТИК МАМИЛЕ
ПРОЦЕССНЫЙ ПОДХОД КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ ДЛЯ ЦИФРОВОЙ**